

10

14

fugit.

der klein. Lutherbiut, 1673.

die grossen. Freytag'sche. 1673.

die Historie von Lübeck. 1672.

Neu offensichtl. Freytag's. 1673.

Dedication

Pro Vorst.

fugit = Antiquus

Linden.

Großes Gebetbuch. 1673. von Salzmann.
Gottfr. Voss von Markdorf.

Grätz.

Predigttheat in Kleinm.

Ruyghs

Rituale 1674.

Antiquus z. Antiquus der Gottfrid
D. folgen die Collectio auf Hell.

Die
HISTORIA
Vom Leiden und
Sterben unsers HER-
REN JESU Christi / nach
den vier Evange-
listen.

16

In Eestnisher Sprache her-
aus gegeben.

Mit Königl. Majest. in Schweden
gnädigster Freyheit.

Reval/

Gedruckt und verlegt / durch
Adolph Simon / Im Jahr 1673.

IATMA
SIMOKIRI
OTI5

R.

Too

Emagkusa Leibade Pôha/kumb
Seihhawotme. Pôha kuzutaxe/ olli lig-
ki. Nink Jesus pajatas omia. Jün-
gride wasto : Teije tehte/ et fahhe pehwade
perast Seihhawotme sahp / nink se Jnimesse
Poigt sahp ülleandtut sahma / et temma ri-
stitut sahp.

Sih s kogfosit hend need üllembat Pre-
frit / nink Rijjarundisat / nink Waniambat
sest Rahhwast / se üllemba Preestri Dubba
sees / ke kuzuti Raiphas / nink piddasit nou-
wo / tui nemmat JEsus kawwalusse rah
sahxit kinnivottma nink cappama ; Sest
nemmat karsit hend se Rahhwae etc. Nem-
mat pajatasit agkas : Jo mitte sel suhrel
Pôhal / et ep ux Messaminne Rahhwae sees
tousep. Nink tus Jesus Bethanias olli/
Simona se piddalit obbise K odda sees / astis
Tenma jure ux Di aine / sel olli ux Klahs selg-
ke nink falli L avendli - wee fah / nink temma
murdis se Klahsi / nink wallas sedda temma
Peh pehle / tussa temma L auval istis. Rus

sedda temma Jüngrit negkit / sait nemim
wihhasey / nint pajatasit : Mix carbix tulle
sesinane Rullo? Se Wessi ollex ennamb fudi
folme sadda Grosside ette woinut mühtut /
nint Waisille se Rahha jagtatut sahma /
nint nurrisit temma wasto. Rus Jesu
sedda moistis / pajatas temma nende waste:
Jettket tedda rahhwul / mis kurbastat e teije
sedda Naise; Temma on ühhe heh tegko minul
teenut; Waiset ommat itkas teite jures / nint
kus teije tahhate / weite teije neile hehdi teg
temma ; Minna agtas ep ollen mitte itkas
teite jures. Temma on teenut / me temma
on woinut. Gest et temma sesinnase Wessi
münno Jhho pehl on wallanui / se fah on
temma eel tulnut / münno Jhho woida mün
no Mattussex. Edddest minna ütlen teile
kussa se Evangelium jütteltut sahp feike Jes
Ma mah sees / sehl sahp kaas ütteltut sah
ma / temma Mellesussex / me temma nühd
teenut on. Kurrat agtas olli lehnut Ju
daisse / ke nimmitaxe Ischarioth / ke olli üt
neist fax tdistümnen Apostlist / nint temma
lex / nint rehtis üllembade Preestride nint
Pehmehhede kah / et temma rachtis tedda
errapetma / nint pajatas : Mis tahhate terje
minniu

minnul andma / minna tahhan tedda teile
pettma. Kus nemmat sedda kuhisit / sait
nemmat rohmsax / nink pacfie temmal kol-
mekumme Höbbetükkit. Nink temma to-
wotas neile. Nink seft Tundist saht / noudis
temma / tui temma tedda sahtax nende Ketze
ilma messamisse. Agtas effumessel magfusa
Leibade Pehwal / kumbal se Offri-Lambas
olli offrida / astsit need Jüngrit Jesuisse
jure / nink pajatasit : Koho / tahhat sun-
na / eth meye lehme / nink sinnul walmistame
se Offerlamba söhda? Nink temma lefftas
Petrum / nink Johannem / nink pajatasit
Minnet Linna sisse / kasket / fus tehe sunna
sisse tullete / sahp teice wasto tullema ux Jü-
nimeñe / se kannap ühhe Wessitruhfi / mintet
temma jerrel se Rodda sisse / kumba sisse temma
lehyp / nink üttelket sel Rodda- Issandal: Se
Meister bassep sinnul üttelda: munno Tund
on sigti tulnut / minna tahhan sunno jures
Lihhawotme piddama / kussa on se Dubba /
kumba sees inna se Offerlamba woixin söh-
ma omma Jüngride kah? Nink temma sahp
teile ühhe suhre ehhitut Dubba neutma / sehl-
sammas walmistatet sedda. Nemmat lexit /
nink loidfit / tudt temma neile olli üttelnut / nink
Walmistasit sedda Offerlamba. Aij Nink

Nink Ichul tussli temma / nink istut as
hend Laurval / ne kahhet distkummen Apost-
lide kah / nink temma pajatas nende wasto :
Minna ollen Süddamest igtazenuf sesin-
nase Offerlamba teite kah söhda / enne kudt
minna fannat an. Sest minna útlen teile /
et minna eddespitte mitte ennamb festfamast
sahn söhma / funni se idicetur sahp Jumala
Rikko sees. Nink iemma wottis sedda
Karrika/tennas / nink pajatas : Wottket
sesama / nink jagkaket sedda teite sehas. Sest
minna útlen teile : Minna sahn mitte joh-
ma Vihnayuh Kaswust / funni Jumala
Rikkus tullep / sel Pehwal / kumbal minna
sedda uhest sahn johma teite kah / münno Is-
sa Rikko sees.

Nink tus nemmat soit / sel Ohseit tus tem-
ma err apetteut sai / wottis se Issand Jesus
sedda Leiba / tennas / murdis / nink andis neil
Jüngritte / nink pajatas : Wottket schket / se
on münno Igho / kumb teite ette sahp andiut /
sedda teckter münno Mellesusser. Selsan-
mal kembel / wottis temma kaas sedda Kar-
rika / perr ast Dichtosöhmenaja / tennas / andis
neile sedda / nink pajatas : Johket keit sihdt
seest / sesimane Karrikas on se Uhs Testament
münno

mūnno Verri sees / kumb reice nink valjode
ette sahp errawallatut / Pattude Andix-And-
missex / sed da techtet / sittokord fudt rene sedda
iohre / mūnno Mellestussex. Nink nemmat
ibit feit schlt seest.

Enne se Lihharwotme Pōha agkas / se on
selsamal ḥchtul / tus J̄esus moistis / et tem-
ma Aigt olli culnut / et Temma festfinnasest
J̄ēMa ast lex se Iṣsa iure / kude temma olli ar-
mastonut hennese Ommat / kumbat J̄ēMa
sees ollit / ninda armastas temma nemmat
ožani. Nink perrast se ḥchtosbhmenaja / tus
Kutrat Juda Simon Ischariotti Sūdda-
me sisse olli andnut / et temma tedda errapet-
sis / tehdis J̄esus / et se Iṣsa feit Ašiat temma
Rette olli andnut / nink et temma Jumma-
last olli culnut / nink Jummalala iure lex / tous
temma ülles fest ḥchtosbhmenajast / panni
vīna Rihdet mahha / nink wotcis ühhe Ret-
te / nink feutis hennese ette. Perrast wallas
Temma Ver Metti sisse / hattas Jūngride
Jallat pessema / nink kuivias nemmat se Ret-
te kah / kumba Temma hennesse ette olli wots-
nut. Sihs tulli Temma Simon Petrusse iu-
re / nink sesamma pajatas Temma wasto. Is-
sand / peaxit Sinna mūnno Jallat pessema?

Jesus kostas nink pajatas temma wasto :
Mis minna teen / sedda ep teht finna nuhd
mitte / finna saht sedda agkas perrast tehda
sahma. Sihs pajatas Petrus temma wasto :
Ellades ep peat Sinna munno Jallat pesse-
ma. Jesus kostas temmal : Sahn minna
find mitte pessema / sihs ep olle sinnul Ossa
Minno kah. Pajatas tema wasto Simon
Petrus : Issand / mitte Jallat uxpeines / er-
ranis kaas Rehde / nink Pehha ; Pajatas
Jesus temma wasto : Ke pessut on / sel ep
olle mitte tarvis / tude Jallat pesseda / erra-
nis temma on kogkonis puhhas ; Nink tehe
ollete puchtat / agkas mitte feik. Sest Tema
tehdis omma Pettija / se perrast pajatas Tem-
ma : Tehe ep ollete mitte feik puchtat. Kus
Tema nuhd nende Jallat olli pessenut / wot-
ris temma omma Rihdet / nink iisutis hend-
jelle mahha, nink pajatas taas nende wasto :
Tehte tehe / mis Minna teile ollen teenut ?
Tehe kuzute Mind Meisterix / nink Issandax /
nink ulele bigeste / sest minna ollen taas se-
famma ; Kus minna nuhd tehe Meister nink
Issand teile ollen Jallat pessenut / peate tehe
taas teile issikkes Jallat pessema. Sedda
Oppetuisse ollen Minna teile andnut / et tehe
tectel

teete/fudt Minna teile teenut ollen. Edddest/
Edddest minna ütlen teile: Sullane ep olle
mitte suhremb/fudt temma Issaud/ep kaas
Apostel/fudt ke tedda on lektitanut. Rus tei-
je sedda tehdate/önsat ollete tehe/rus tehe sed-
da teete. Mitte ütlen minna teist teikest/min-
na tehn / kumbat minna ollen errawallige-
nut / erranis et se Kirri sahp tödicerut: Ke
münno Leiba söhp / se tallap mind Jallade
kah. Mühd ütlen minna teile sedda/enne fude
se sündip/ et / rus se on sündinut/tehe uskutes
et minna sesamma ollen. Edddest/Edddest/
Minna ütlen teile/ke wasto wottap/rus min-
na leddaki sahn lektitama / se wottap mind
wasto. Ke agfas mind wasto wottap/se wot-
tap tedda wasto/ke mind on lektitanut.

Rus Jesus sedda olli üttelnut/ sai temä
furbax Waino sees / nink tunnistas / nink
pajatas: Edhste/edhste minna ütlen teile; Üx
teite sehas / ke minno kah söhp/ sahp mind er-
rapetima. Wahta/münno Petrija Kessi on
minno kah Lauwa pehl. Nink need Jüngrit
sait wehgka furbax / wahtasit issiteses ibine
tösse vehle/nink heitsit hend / kennest temma
viddi rehktima. Nink nemmat halgesit küssida
issiteses/kes se pear olla nende sehas/ke sedda

sahx tegkema/nint ulti temma wasto ux tdi-
se jerrel: Issand ollen minna se? Nint se tdi-
ne/ollen minna se? Temma kostas nint pajat-
as: Ux neist Kaxedistkumnest / ke minno
kah se Wahgna fisse fast ap/sahp mind erra-
petta. Se Innimesse Poigt lehp finna fudt
temmest sehdut nint kriotut on; Doch Hed-
da nint Wain sel Innimesse/kenne Lebbi se
Innimesse Poigt sahp errapettetut / se ollex
temmal parramb / et sesamma Innimenne
ellades ep ollex sundinut. Sihs kostas Ju-
das/ke tedda errapettis/nint pajatas: Ollen
minna se/ Rabbi? Temma pajatas: Sinna
urlet sedda. Sehl olli agkas ux temma Jung-
ride sehas/ke Lauval issus/ Jesusse Rindas/
kumba Jesus armastas / sel ninkostas Si-
mon Petrus / et temma piddis küssima/fes-
se olli / kennest temma ulti; Gest sesamma
lessis Jesusse Rindas / nint pajatas Temma
wasto: Issand / kes on se? Jesus kostas: Se
on se/kennel minna sedda Pallokesse fast an/
nint annan. Nink Temma fastas se Pallo-
kesse/nink andis sedda Judal Simon Ischa-
riothil, nint perrast se Pallokesse lex Kurrat
temma fisse. Sihs pajatas Jesus temma
wasto: Me finna reet / sedda tec noppedast.

Sed

Sedda ep sehdis seddakit Laurwa pehl / min-
perrast Temma sedda ütlis ; Monnigkac
mortlit / et Judasse Rehs se Ruktur olli / Je-
sus piddi temma wasto pajatama : Ostia / me
meile tarwis on se Pöha wasto / echk / et tem-
ma Waisille middakit piddi andma. Nine
kus temma sedda Pallokesse olli wettnut /
lex temma warse welja / nink sihs saiðhse.

Kus agkas Judas olli weljalehnut / tous
nende sehas úx Rihdleminne / kumb nende se-
has Suhrembar piddi pantut sahma : Tem-
ma agkas pajatas nende wasto : Jemalikkuc
Kunningkac wallizewar / nink Begkinwar
kuzutare armolisser Issandax. Tehe agkas
mitte ninda : Erranis se Suhremb teite se-
has peap ollema kudt Mohremb / nink se Ül-
lemb / kudt Sullane ; Sejt / tes on se Suh-
rumb / ke Laurval istup / echk / ke sehl orjap ?
Eps se ninda on / et se / ke Laurval istup ?
Minna agkas ollen festil teite sehas / kudt úx
Orri. Tehe agkas ollete need / ke tehe ollete
iehnut minno iureš / münno Kjufarussede
sees / nink minna tahhan teile sedda Rikko
andma / kudt minnul münno Issa andnut on,
et tehe peate schma nink johma münno Laur-
wa pehl / münno Rikko sees / nink istina Jerg-

Kede pehl / nink sundima need kaxtdisitum-
men Israelli Sugkut.

Sih s pajatas J̄esus: Nūhd on se Jnni-
messe Poigt selgter techtut / nink Jummal
on selgter techtut Temma sees; On Jummal
Temma sees selgter techtut / sihs sahp Jum-
mal tedda selgter tegkema / issi hennesse sees /
nink sahp tedda pea selgter tegkema. Armat
Lapsokesset / mina ollen weel ürrikesse Aja teite
jures. Tehe sahee mind oxma / nink kudt min-
na neil Judalissill ütlin / koh minna lehn / sin-
na weite tehe mitte tulla. Nink ütlen teile
nūhd: uhe Resto annan minna teile / et tehe
teit issikestes armastate / kudt minna teit ol-
len armastanut / et tehe kaas tðine tðise ar-
mastate; Se jures sahp igkamees tundma / et
tehe múnno Jüngrit okete / tus tehe Armo
issikestes piddate. Pajat ap Simon Petrus
Temma wasto: Issand / keh leht finna? J̄e-
sus kostap temmal: koho minna lehn / weit
finna sel fordal mitte mino jerrel keima; Ag-
kas finna saht perrast sedda Aigfa mino jer-
relkeima. Petrus pajat ap temma wasto:
Minkperrast ep woin mina sel fordal Sinno
jerrel keima? Mina tahhan omma Ello Sin-
no jures keima. J̄esus kostap temmal: Pe-
axit

axit finna omma Ello minno jures jetina? Simon / Simon / wahra / Kurrat on teit
tachtnut / et temma teit woix sohlama / kudt
sedda Nijsso. Minna agkas ollen finno ette
pallunut / et sunno Usk mitte erralbyppep :
Nink tus finna hend uskord umberpohrat /
sihs kinnita sunno Wennat. Temma pajatas
agkas temma wasto : Issand / minna oll
len walmis Sinno keh Wangfithorni nink
Surma fisse minna. Temma agkas pajatas :
Eohste / Eohste / minna utlen sul / Petre / Kuk
sahp tenna mitte laulma / enne kudt finna
mind kolmekord salgfnut ollet / et finna mind
tunet. Nink temma pajatas nende wasto :
Ni mitto kord kudt minna teit ollen lefftita
nut ilma Kukkruta / ilma Tastota / nink il
ma Kingattta / kas teile on middakir waja
olmut? Nemiat pajatahit ; Ep f. ddakir. Sihs
pajatas Temma nende wasto : Agkas nuhd /
kennel Kukkur on / se wotko sedda / selha: nimal
kombel kaas Tasto ; Kennel agkas mitte
on / se muhko omma Rihde / nink ostko Roh
ka ; Sesf minna utsen teile ; Se yeap doch
keit tbitetur sahma minnust / me kirjotut sei
sap : Temma on Kuriategijade sefta arwa
tut. Sesf / me minnust kirjotut on / se sahp oza.

Nemmat pajatas agtas; Issand sihn om-
mat fax M̄bhfat. Temma agtas pajatas
nende wasto: Se on ful.

Act. I. Nint tus nemmat se Kihusse-Lauso
ollit laulnut/lex Jesus welja emia Kombe
perrast / ülle Ridroni J̄gke/Öllimehje alla;
temma Jüngrit agtas keisit temma jerrel. Sihs
pajatas Jesus nende wasto: Selsinnasel
Öhsel sahre tehe keit hend minnust pahhan-
dama. Sest se seisap kirjotut: Minna sahn
se Karjusse lõhma / nint need Lambat sest
Karjast sahwat hend errapillotama. Rus
minna agtas ülestouzen/tahhan minna reite
eel minnema Galilea Mah sisse. Petrus ko-
tas nint pajatas Temma wasto: Rus nem-
mat kaas keit Sinnust hend pahhandawat/
tahhan minna doch ellades hend pahhanda-
ma. Jesus pajatas temma wasto: Öhste
minna ütlen sinnul/Tenna selsinnasel Öhsel/
enne kade Rut fax kord laulap / saht sinner
mind kolme kord salgkma. Temma agtas reh-
lis weel eddespitte: Ja/tus minna kaas Sin-
no sahpearin surreina/tachtsin minna Sind
mitte salgkma/ selsammal kombel ülit kaas
keit Jüngrit.

Sihs tulli Jesus nende sah ühhe Moisa
iure/

jure / se nimmit axe Gethsemane / sehl olli ux
Aid / sinna sisse lex Iesus / nink temma Jün-
grit. Judas age as / ke redda pettis / tchdis se
Assime kaas / sesi Iesus fogkus hend sagte-
dast sehl emā Jüngride kah. Sihs ultiis Je-
sus neile : Issutaket hend sihn / funni minna
sinna lehn / nink pallun. Nink temma wortis
hennessie jure Petrum / nink Jakobum / nink
Jehannem / need far Zebedei Poat / nink
nakas furbaslama nink weriisema nink
wabbisemamink pajatas nende wasto : mün-
no Hingk on furb Surmani / ichket seye / nink
walwaket Minno kah / palluket / et seye mit-
te Kjusatuisse sisse langkete. Nink temma lach-
tus neilt ni taugkel / kudi Kinvri kah heite-
axe / langkis omma Palge pehle Mah pchli
nink pallus / et fus se woix olla / se Eund indh-
da lehx / nink pajatas : Abba mūno Issai Sin-
na woit feit Aßjat / tösta minnust sesinnase
Karrifa / doch mitte / me minna tahhan / erra-
nis me Sinna tahhat. Nink temma tulli em-
ma Jüngride jure / nink leidis nemmat mag-
kawa / nink pajatas Petrusse wasto : Simon /
magkat sinna ? Eps sinna woixit ühhe Eun-
di minno kah walwama ? Walwaket nink
palluket / et seye mitte Kjusatuisse sisse langke-

tc. Wain

te. Wain on tahtija/agtas Lihha on nöd-
der. Edishawa lex temma tahs / pallus nine
pajatas: Münno Issa/fus se mitte woip ol-
la/et sesinnane Karrikas minnust erralchp/
minna pean sedda johma/ sihs sundko sunno
Tahtminne. Nint temma tulli / nint loidis
nemmat tahs magkawa / nint nende Sil-
mat ollit toijet Unnest / nint tehdsit mitte/
mis nemmat Temmal kostsit. Nint temma
jettis nemmat / nint lex nine pallus kolman-
dal fordal needjaminat Sannat/nint pajas-
tas: Issa tahhat Sinna/sihs wotta sesinna-
se Karrikas minnust erra/doch mitte münnos/
erranis sunno Tahtminne sundko. Nint üx
Engel Laiwast neutis hend Temmal/nint
kinnitas ecoda/nint se sundis et Temma Sur-
ma kah woildis/nint pallus ussinamb. Tem-
ma Higki agtas olli fude Verri Pissarat/
need langkut Mah pehle. Nint Temma teus
üles Palwest/nint tulli omma Jüngride ju-
re/ nint loidis nemmat magkawa Kurbtus/
se perrast/ nint pajatas nedde wasto: Ach tah-
hate teye nühd magkama nint hingkama?
Mis magkate teye? Se on ful! Wahrtakel/
se Tund on tulnut/ nint se Jnnimesse Poigk-
sahp ülleandrit Pattusede kette. Touster
üles/

ülls / nink lechfem ; wahta ! fe Mind er-
rapettap / on ligki ; Pañuk et agkas / et tehe
mitte Kjusatuisse sisse langkete.

Nink seddamait / tus Temma weel rehtis /
wahta / Judas / neist Kaxtöfifümmest ür /
tus temma hennesse jure olli wotnut Üllem-
ba Preestride nink Phariseeride / ne Wan-
nambade nink Kirjatundiade Söddaweh-
je nink Sullaset / teis temma se Rogfodusse
eel / nink tulli finna Törwafühnlade / nink
Lampide kah / Mðhfade nink Oddade kah.
Se Pettia agkas olli neile ühhe Techte and-
nut / nink üttelnut ; Kennel minna Suhd
annan / se on sesamma / sedda wotket tinni /
nink wihtet tedda kindlast.

Kus nühd Jesus tehdis teik / me Tem-
mal piddis sündima / lex temma welja / nink
pajatas neile ; Renne ozite tehe ? Neimmae
kostsit temmal : Jesum Nazarettist ! Je-
sus pajatas neile : Minna ollen se ! Judas
agkas / ke tedda errapettis / seiss kaas nende
iures. Kus nühd Jesus nende wasto paj-
tas : Minna ollen se / tagkanasit nemmat
tagfas / nink langksit mahha. Sihs küssis
Temma nemmat tahs : Renne ozite tehe ?
Neimmae agkas pajatasit : Jesum Naza-
rettist ;

rettist; **J**esus kostas: Minna ollen teile üt-
zelnut / et minna se ollen; **O**zite reye sihs mind/
sihs jetket needsinnaser rahhwul; et se San-
na tötetut sai/kumba Temma ütlis: Minna
olle neist üchte eki errata ostanut / kumbat Sin-
na minnul andnut ollet. Nint Judas astis
ligfimal temma jure / Temmal Suhdt andai
nint temma astis seddamait temma jure /
nint ütlis : Olle terwe / Rabbi ! nint andis
temmal Suhdt. **J**esus agkas pajatas tem-
ma wasto : Münno Sobber / minkpetrast
ollet finna culnut ? **J**uda petta: finna sedda
Innimesse Poja ühhe Suh-andmissee kah ?
Sihs astsit nemmat **J**esusse jure / pannit
Rehdt Temma pehle/nint wottsit teddakinni.
Rus agkas negkie / te Temma jures ollit/mie-
rachtis sündima / pajatasit nemmat temma wa-
sto : Issand peame meye M öhka kah l öhma?
Sihs olli Simonil Petrus sel M öh / nint
tombas sedda welja/nint rävotas se Üllem-
ba Preesiti Sullase/nint räjus temma par-
ramba Körwa erra ; Nint se Sullane kuzu-
ti Malchus. **J**esus agkas kostas nint pajas-
tas : Lässtet nemmat doch ninda tehha; nint
pajatas Petrusse wasto : Vista omnia M öh-
ka Euppe fisse ; Gest te M öhka wottap / peap
lebbi

lebbi Mōhfa hukkaminnema. Echt luhler
finna / et minna mitte woixin mūnno Issa
palluma / et Temma minnul leckicax ennamb /
fudi faxidistkumme Legion Englir? Pean
minna sedda Karrika mitte johma / kumba
minnul mūnno Issa andnut on / cui sahx ag-
kas se Kirri t̄dicetut? Se peap ninda sūndi-
ma. Nink temma lihtotas temma Rōrwa /
nink teglis tedda terwex. Sel Tundil paja-
ras J̄esus nee üllemba Preesfride nink Kir-
to. Pehmehhede / nink nee Wannambade wa-
sto / kumbat Temma pehle ollit tulnut : Tehe
ollete / fudi Rōhwli nink Tappija jure, Mōh-
kade nink Oddade fah weljalehnut / mind kin-
niwottada; Ollen minna doch igtapehwo ist-
nut teite jures / nink ollen öppet anut Kirkus /
nink tehe ep ollete omma Rehje mitre minno
pehle pannut. Agkas se on tehe Tund / nink
Pinnedusse Wegki / et se Kirri t̄dicetut sahp.
Se on agkas feit sūndinut / et t̄ditetut sahx
Prophetide Kirri. Sihs jetsit temma perral
feit Jūngrit / nink pōgkenit. Dink sehl olli ūx
Nohrmees / se feis temma jerrel / se olli ēin-
nase Rihde fah ehhitut onia palja Jhho pehls /
nink need nohret Nohhet wotjet tedda finnis
temma agkas jettis se ēinnase Rihde nende
kettemink pōgkeni allaste neist erra. Se

Act. II. Se Gedda wegki agkas / nint se ül-
lemb Pehmees / nint nee Judaliste Sullaset
wot sit Jesum / nint siddosit temma / nint
wihsit temma esiti Hannasse jure / se olli Kai-
phasse Ei / ke sel Ahstal üllemb Preester olli /
(Se olli agkas Kainphas / ke neil Judalissel
nouwo andis / se ollex heh / et ux Innimene
sahx huckatut se Rahhwætte.) Dint wihsit
temma se üllemba Preestri Kainphas jure / se
on / Preestri de Forsti jure / kusa keit üllembat
Preestrit nint Kiriatundi at / nint Wanam-
bat hend fogkonut ollit. Simon Petrus ag-
kas keis Jesusse jerrel faugkelt / nint ux tðine
Jünger se üllemba Preestri suhre Tubbashni.

Sesamma Jünger olli sel üllembai Pre-
estril tuttaw / nint lex Jesusse tah se üllemba
Preestri Tubbafisse. Petrus agkas seisas ou-
wes Uye ees. Sihs lex se tðine Jünger / ke sel
üllembat Preestril tuttaw olli / welja / nint
rekhis se Uxehoidja tah / nint sahtis Petrum
fisse. Schl seisit agkas need Sullaset nint Dr-
jai / nint ollit Tuld teenut / schlald / testil suh-
re Tubbafises / fest se olli wehgka tûlm / nint
sojendasit hend. Petrus agkas seisas nende
jures / nint sojendas hend / et temna sahx neg-
tema / mis schl tachtis sundima. Agkas se ül-
lemb

lemba Preestrii Imberdaja / sellxchoidija neg-
ti Petrum se Tulle iures / tussa temma hend
sojendas / nink wallatas digfest temma pehle/
nink pajatas : Nink finna ellit faas se Jesus-
se iures Galilea Mahst; Eps finna ellet tem-
ma Jüngrist ux? Temma salgtas agfas fei-
kede ees / nink pajatas : Mainne / minna ep ol-
len se mitte / minna iunnen temma mitte / min-
na ep tehn faas mitte / mis finna ütlet. Ag-
fas se üllemib Preester küssis Jesum temma
Jüngride jerrel / nink temma Oppetuisse per-
rast. Jesus kostas : Minna ollen wabbast
aww alickult rehknut. Je Ma ees / minna ol-
len ick as oppetanut Kohli sees / nink Kirko
sees / tussa teit Judalisset üchte tullenwat; nink
ollen midd atit Nurkas fallaja rehknut. Mis
küsse finna mind sepperrast? Küssi need / te
ommat fuhlnut / me minna rehknut ollen /
wahra / needsammat tehdwat / mis minna
ollen üttelnut. Kus temma agfas sedda reh-
kis / ldi neist Sullasest ux / te sehl iures seijit
Jesusse Körwa ehre / nink pajatas : Peat
finna üllembal Preestril ninda kostma? Je-
sus kostas : Ollen minna furjast rehknut / sihs
tee sedda töddex / et se üllekoohus on / ollen
minna agfas digfest rehknut / mis lðhe finna
mind?

mind? Hannas olli sedda leckitanut siddo-
tut se üllemba Preestri Raiphasse jure. Si-
mon Petrus agkas seisas nink sojendas
hend. Nink ürritesse Aja jerr el perrast se essi-
messe Salgkisse/fus temma welja lex Ho-
wi sisse/laulas Rut. Nink ux tõine Ümberda-
ja negkis tedda/nink nackas tahs üttelda nei-
le/te sehl jures seisit: Sesinnane olli kaas Je-
susse jures / Nazarettist. Sihs pajatasit
nemmat temma wasto : Eps finna ollet ux
temma Jüngrist: Nink ux tõine pajatis:
Siina ollet kaas neist ux. Nink temma salg-
kas tahs / nink wandis se pehl/nink pajatis:
Inninenne / minna ep ollen se mitte / nink
minna en tunnen kaas se Innimesse mitte.
Nink ühhe ürritesse Aja jerr el wandis ux tõi-
ne neist/te sehl seisit / nink pajatis: Töddest/
finna ollet kaas ux neist / fest finna ollet ux
Galilea Mees/nink sunno Keel pet tap sind.
Pajat ap se üllemba Preestri Sullane / tem-
ma Hðimlane/fenne Kðrwa Petrus olli er-
raraijonut: eps minna sind negkin Aida sees
temma jures? Sihs halgkas temma hend
err aneedma nink wandma / minna ep tun-
nen sedda Innimesse/fennest tehe ütlete. Nink
seddamaid/fus temma weel rehtis / laulis se

Rut

Kut tōisel kordal. Nint se Issand pōhris
hend/ nint wallatas Petrusse pehl. Sihs
motlis Petrus Iesusse Sanna pehl i fus
Emma ta wasto olli ūtelnut : Enne fude
Kut fax kord laulap / saht finna mind fol-
me kord salgkma/nint lexwelja / nint nut-
ris fibbedaste.

Need ūllembat Preestrit agfas/nint need.
Wannambat/nint se fogkones Rahd/okisit
walſkit Tunnistusset wasto Iesum/et nem-
mat tedda Surma sahtsit/nint ep lōidſit mit-
te/echt ful paljo walſkit Tunnistajat etteast-
sit/fest nende Tunnistus ep tulnut mitte ūchte.
Wihmſelt couſit ūlles / nint aſſit ette fax
walſkit Tunnistajat/nint andſit walſki Tun-
nistusſe wasto Emma/nint pajatasit? Meye
olleme kuhlnut / et temma ūtlep : Minna
woin nint tahhan erramurdma se Tūnala
Templi / kumb Rehjede kah techtut on/nine
kolmal Pehwal ūhhe tōise tegkema / kumb
mitte Rehjede kah techtut on. Nint nende
Tunnistusſet ep tullit mitte ūchte. Nint se ūl-
lemb Preester couſ ūlles nende sehas / nint
küſſis Iesum) nint pajatis : Eps finna fo-
stat se pehle/ me needfinnaset Sinno wasto
Tunnistawat? Iesus agfas jei waigt/nint ep
tostas

kostas middatit. Sihs küssis tedda se üllemib
Preester tahs / nint pajatas temma wasto :
Ollet finna Christus / se Poigt fest Rörgfest
tihterut ? Minna errawannut an sind se el-
lawa Jummala jures / et finna meile ütlet/
kas finna ollet Christus / Jummala Poigt ?
Jesus pajatis : Sinna ütlet sedda / minna
ollen se doch minna ütlen teile : Sest Ajast
sahte tehe negkema se Innimesse Poja istwa
parrambal Wehje Rehjel / nint tullema
Eairva Pilwede sees. Sihs fistis se ül-
emb Preester omma Ridekatti / nint pa-
jatis : Temma on Jummala teotanut / me
Tunnistus on meil ennamb waja ? Wahta
nühd ollete tehe temma Jummala. Teota-
misset fuhlnut / mis tuttap teit ? Nemmat
ageas moissfit tedda keik hucka / vint paja-
tasi / temma on Surma wehrt. Need
Mehhet agfas / ke Jesus piddasit / mahr fit
tedda / nint fuljetasit temma Palle sisse / nint
bit edda Russikade kah. Monnigkat agfas
fatfit temma Palgke / nint bit temma Pöf-
se / isiehranis need Söddasullaset / nint paja-
tasi : Kuhluta meil / Christe / kes on / ke sind
bei ? Nint valjo muhdt Teotusset üclit nem-
mat temma wasto. Sel Hohmickul agfas
togto-

fogfosit hend keik üslembat Preestrit / nint
Kirjatundiijat / nint Wanambat fest Rahh-
wast / nint kaas se fogfonis Rahd / nint pid-
dasit Nouwo ülle J̄Esum / et neminmit ted-
da Surma sahtart / nint wihsit tedda ülles
omma Rahdi ette / nint pajatasit: Ollet sun-
na Christus? Little meile se. Temma agkas
pajatas nende wasto: ütlen minna se teile /
sihs ep ussute tehe / küssin minna agkas / sihs
ep kostate tehe / nint ep lassete mind sihskit
wallalis. Seperrast ammo nūhd sahp se
Innimesse Poigk istma parrambal Jumma-
la Wehie Rehjel. Sihs pajatasit neminat
keik: Ollet sunna sihs Jummalala Poigk?
Temma pajatas nende wasto: Tehe ütlete
sedda / fest minna ollen sesamima. Neminat
agkas pajatasit: Mis Dunnistus on meil en-
hamb tarbis / meye olleme sedda issituhl nut
temma Suhst.

Actus III. Nint se fogfonis Hulk tous
ülles / nint siddofit J̄Esum / nint wihsit ted-
da Raipha jurest se Kochtotodda ette / nint
ülleandsit tedda sel Mahsundijal Pontius-
sel Pilatussel / nint se olli weel warra. Rus-
sedda negkis Judas / ke tedda petnut / et tem-
ma Surmax olli hucka pajaut / kahhezas

tema / nink tdi jelle need kolmetumne Höbbei
tückit üllemba Preesfride nink wannambade
kette/nink pajatas : Minna ollen kurjast tee-
nut / et minna wagta werre petnuc ollen.
Nemmat pajatasit : Mis hohlime mehe se-
perrast? Wahta sinna se pehle. Nink tema
heitis need kolmetumne Höbbetückit Kirko/
lex erra/nink pohs hend issi ülles/nink on kes-
til lðch lðchknut/nink omia Sisfonda wel-
japuddisianut. Agfas need üllembat Pre-
sprit wotnit need Höbbetückit/nink pajatasit:
Ge ep tðlbap mitte/ et mehe nemmat Juu-
mala Kirsto sijse anname/fest/se on Werre/
Rahha. Nemmat piddasit agfas nouvo/
nink ostfit ne Höbbetückide ette/se ülletochto/
se Walka ette/uhhe Pottiseppa poldo / Tee-
kehade Mattusser. Nink se on tehda sahnur
teikille/ ke Jerusaleminis ellawat, ninda/ et
sesamma Pold nitnitut sahp nende feelcs/
Akeldama/ se on/ Werrepold/ emmis se ren-
nase pehwa. Sihs on tðitetuti me üttelrut
on lebbi Propheti Jeremia/ fissa temma pa-
jatas : Nemmat omat wotnut kolmetumne
Höbbetückit/me kah sai maxtut se erramuh-
tut / kumba nemmat ostfit Israelli Lapsede
Rehst nink omat nemmat andnur uhhe Por-
tiscenna

tiseppe poldo esse fude minul se Issand keft-
nut on.

Need Judalisset agtas ep lexit mitte se
Rochtofodda sisse/ et nemmat mitte rojasex
sait/ erranis Eihhaw ot me wot sit piddama.
Sihs lex Pilatus nende jure welja/nint pa-
jatas: Mis taibate tehe sesimase Iñimesse
pehle? Nemmat kostit nint pajatasit temia
wasto: Rus ep ollex sesimane ux Kurriteg-
tija/mene ep olleximme tedda sinnul ülleand-
nut. Sihs pajatas Pilatus nende wasto:
Sihs wotket tehe temia/nint hukkaket tedda
tehe Resto perral. Sihs pajatasit need Ju-
dalisset temina wasto: Mene ep tehhi me fed-
dakit tappma; Et tdit etur sai se Jesusse San-
na/tumba temma utilis/ fus temma tehhen-
das/tumba Surma temia sai surrema. Sihs
halgsit need üllembat Preesfrit nint Wan-
nambat towast temma pehle taibada/nint
pajatasit: Sesimase lohame meye/et temia
se Rahhwa errapdhrap/nint feekap Rochto-
rahha Rchysril andas nint pajatap/temma oit
Christus/ ux Kunningas. Sihs lex Pilatu-
sus jelle sisse se Rochtofotta/nint fusus Je-
sus/nint fijis temmale nint pajatas: Ol-
let finna Judaliste Kunningas? Jesus sei-

fas temā ees / nink kostas : Rehtit finna sed-
da issi hennesfest / echt ommat sul tðiset min-
nust sedda üttelnut ? Pilatus kostas / ollen
minna úr Judalinne ? Sunno Rahwas /
nink need üllembat Preestrit ommat sind
mūnus ülleandnut / mis olle finna teenut ?
Jesus kostas : Mūnno Rikkus ep olle mitte
festfinnafest Jeðast / ollex mūnno Rikkus
festfinnafest Jeðast / mūnno Sullaset
sahxit se ette tapplema / et minna neil Juda-
lissel mitte ülleandiut sahxin. Agfas nūhd
on mūnno rikkus mitte sihe. Sihs ütlis Pi-
latus z emma wasto : Sihs ollet sa sihs kic úr
Kuningas ? Jesus kostas : Sinna útlet
sedda : Minna ollen úr Kuningas / minna
ollen sex sündinnt / nink Jeðale tulnut / et
minna se Þodde pean tunnistama ; Re Þoddest
oni / se fuhlep mūnno Hehle Pajat ap Pilatus
Zemma wasto : Mis on Þodde ? Nink tus tem-
ma sedda üttelnut / sex temā jelle welja Ju-
daliste jure / nink pajatas nende wasto : Min-
na ep lðijan üchtetit Súh temma pehl. Nink
tus temma pehle kaibati neist üllebast Pre-
estrit nink Wannambast / ep kostas Zemma
seddatit. Pilatus agfas küssis tedda tahs /
nink pajatas : öps finna middatit kostat ?
wahra

Wahta fui fōrwast nemiat finno pehle fai-
barat. Eps finna fuhlet? Nint temma ep-
fostas temial eeps üchteri Sāna pehl enamb
ninda et hend kaas se Mahsundija wehgta
immetelli. Nemmat agkas hajasit pehle/nine
pajatasit: Temma on se Rahhwā harwates-
nut se fah et temma oppetanut on sijn nine
schl/keike Juda Mah sees nint Galilea Mah
sees algfnut/enmis seiye. Rus' agkas Pilatus
Galilea Mah fuhlis nimmitama / tüssis
temma/ kas temma Galilea Mah seest olli
nint tus temma moissis/et temma Herodesse
Rechto ald olli/leckitas temma sedda Herod-
desse jure/te neilsamma Pehval kaas Jeru-
salēm mis olli.

Rus agkas Herodes Jesum negfis saß
temma wehgta röhmfax / fest temma ollexe
tedda hehlmeelel hammo nehnur / fest temia
oli valje temmasti fuhlnur/nint lohtas/tem-
ma sahx ühhe Techte temmasti sahma nehhak
nint tüssis temmasti monda Asia. Temma
fostas agkas feddatit. Need üllembat Pre-
srit nint Kitjatundi ja agkas seisit/nint fai-
basit towwast temma pehle. Agkas Herodes
nint temma Perre teotas nint nahras ted-
da/panni ühhe walgte Rihde temma pehle/

nink leckitas tedda jelle Pilatusse jure. Sel
Pehwal sait Pilatus nink Herodes Sibbrax
issites / fest enne ollit nemmat Bainlaset.

Pilatus agkas fuzus need Ullembat
Preesrit nink Kochto-wannambat / nink se
Rahhwā üchte / nink pajatas: teye ollete se-
finnase Inniimesse minno jure tohnut / kudt/
te se Rahhwā errapōhrap/nink wahtket/min-
na ollen tedda teite ees fuhlnut / nink ep lōi-
jan se Inniimesse pehle neist Asjast feddakit /
tumbat teye temma pehle kaibate / Herodes
kaas mitte/fest/ minna ollen teit temma jure
leckitanut/nink fasket/ feddakit ep olle tem-
ma pehle tōstetut / me Surma wehrt on/se-
perrast rāhhan minna tedda nuchtlema/ nink
wallalis lastma. Wasto Pōha agkas piddis
se Mahsundija Kōimbe perrast Rahhwāl üh-
he Wangki wallalis andma/kumba nemmat
tachtsit. Īental olli agkas sel Ajal ūx Wangki
se olli turja Kōmles/nimmita/ūx Kurjateg-
tija nink Tappija/kenne Nīnti Barrabas/
se olli ne Messajade tah Wangkithorni hei-
tetut/ te Messanisse sees/ kumb Linnas sun-
dis/ ühhe Inniimesse tappnut olli. Nink se
Rahhwās lex ülles / nink pallus/ et temma
teex/kudt ta Kōimb olli. Nink fus nemmat
ühhes-

uhheskohs ollit/kostas neile Pilatus : Teil
on ux Komb / et minna teile uhhe wallalis
annan Lihhawome Pöhal/ kumba tahhate
tehe/et minna teile wallalis annan/ Barrabam/
echt Jesum/ Judaliste Kunninga / te
fukutaxe Christus ? Sest temma tehdis / et
tedda need üllembat Preestrit lebbi Wihha
ülleandnut ollit. Nint kus temma se Koch-
to=Jerje pehl istis/leekitis temma Emmund
temma jure/nint lastis temma ütlema; Er-
ra olko sinnul tegkemist sesinase Digeda kah/
minna ollen renna paljo kannatanut Unnes
temma perrast. Agkas need üllembat Preestrit
nint Waunambat andsit Rahhwal Mou-
wo / et nemmat Barraba ette piddit pallu-
ma / nint Jesum lastima huck a pannema.
Sihs kostis se Mahsundi ja / nint pajatis
nende wasto: Kumba tahhate tehe neist Rah-
hest/tenne minna teile pean wallalis andma?
Sihs tissendas se togtonis Hult/nint pajatis:
Erra sesinase kah / nint anna meile
Barrabam wallalis. Sihs hühdis Pilatus
kahs nende wasto/nint tachtis Jesum wal-
lalis lastima/nint pajatis: Mis pean minna
tegkema Jesusse kah/te nimmitaxe Christus/
Nemmat tissendasit kahs; Risti/Risti tedda!

Temma agkas pajatas kolmandal kordal
nende wasto: Mis on temma sihs Kurja
teenut? Minna ex lõijan üchtekit Surma
Suh temma pehl / sepperrast tahhan minna
tedda nuchtlemas/nint wallalis lastma. Ag-
kas nemmat tissendasit weel paljo ennamb/
nint pajatasit/risti tedda. Nint nemmat ha-
jasit temma pehle suhre Hehle täh/nint taht-
sit/et temma piddi Risti pohiut sahma/ nint
nende/mint ne üllemba Preestride Hehl wot-
sis Weimusse.

Sihs wottis Pilatus Jesum nint pe-
xis tedda Wizade täh. Need Mahsundija
Suddasullaset agkas vihsit Jesum Koch-
takodda sisse / nint kuzusit üchte se fogtonis
Hult a / nint risusit temma Rihdet Temma
pehlt/nint vannit ühhe Purpurmantli tem-
ma pehle/nint tegkit ühhe Kruhni Tackijast/
nint vannit se temma Peh pehle/ nint andfit
ühhe Pillir oh temma parramba Rehje sisse/
nint kummerdasit need Pölwet temma ees/
nint nahrsit tedda / nint hactfit tedda terive-
tama/nint pajatasit : Olle terive armas Ju-
daliste Kunningas! Nint lõit temma Pal-
le sisse/mint suljetasit temma pehle/ nint wot-
sit sed da Pillir oh/nint lõit se täh temma Peh-
hal

ha/nint langfūt Pöslwede pehle/nint pallu-
ft fedda. Sihs lex Pilatus jelle welja/nint
ütsis nende wasto: Rasket/minna tohn fed-
da welja teite jure/ et teye tunnece/ et minna
üchtek Suh temma pehle lðijan. Ninda lex
Jesus welja/nint kandis ühhe Zackija
Kruhni/nint Purpri Rihde. Nint temma
pajatap nende wasto: Wahaket/n: esarna-
ne Inniinenne? Rus tedda need üllembar
Prestrit nint need Sullaset negkit/fissenda-
fit nemmat/nint pajatasit: Risti/Risti ted-
da. Pilatus pajatap nende wasto: Wotter
teye temma/nint ristifet fedda/fest minna ep
lðijan üchtek Suh temma pehl. Need Ju-
delisset kostit temmal: Meil on iþ Kest/
nint se Kestko perral peap temma surremai/
fest temma on issi hend Jummala Pojax tee-
nut. Rus Pilatus se Sanna kuhlis/kartis
temma hend weel ennamb/nint lex jelle se
Rechtek odda fisse/nint pajatap Jesusse wa-
sto: Rust olket finna perrit? Agtas Jesus
ep andis temmal Kostusse. Sihs pajatas Pi-
latus temma wasto: Eps sa rehkit mino kah?
Eps finna teht/ et mul Meelewald on/find
ristida/nint Meelewald on/find wallalis an-
da? Jesus kostas: Sinnul ep olsex Meele-
wald

wald minno pehl / kus se sunnul mitte ollex ille-
lewelt andtut. Seperrasti / ke mind sunnul ub-
leandnut on / sel on sedda suhremb Patt.
Gestsaht o noudis Pilatus / cui temma tedda
wallalis lastis. Need Judalisset agkas kissen-
dasit nint pajatasit : Lasset finna sesinnase
wallalis / sihs ey ollet finna se Reisri Söbber;
fest / ke hend Kunningax teep / se on Reisri
wasto. Kus Pilatus se Sanna kuhlis iwihs
temma Jesum welja / nint iñutis hend se
Kochto = Jerje pehle / sunna Paika / kumb kuzu-
raxe / Körge - asse / Hebreische Keeles / Gabba-
tha. Se olli agkas se Walmissamisse - Pehw /
Lihhawotme Pehhade wasto / kuhendal Dun-
dil / nint temma pajatap Judalisse wasto :
Razket / se on teye Kunningas. Neimmas
kissendasit agkas : Erra / erra / sesinnase kah-
risti tedda! Pajatap Pilatus neile : pean min-
na teye Kunningarissima? Need üllembat
Preestrit fossit : Meil ey olle üchtekit Kunn-
ingas / fudi se Kaiser. Kus agkas Pilau-
tus negkis / et temma keddakit weis tehhaier-
ranis / et ux suhremb Mesz tous / motlis tem-
ma sel Rahhwal ful tehha / nint andis neile
Kochto / et nende Palwe sundis / wottis
Wett / nint pessis Rehdt se Rahhwa ees /
nint

nint pajatas: Minna ollen wagle sessi sunna-
fest Digkeda Werrest / farcket teye se pehle.
Sihs kostas teik Rahhwas / nint pajatas:
Temma Werri olko meye nint meye Eapsede
pehl! Sihs andis temma neile Barrabam
wallalis / ke Messamisse nint Tappetusse per-
rast olli Wanglithorni heitetut / kenne este
nemmat pallusit; Jesum ageas pectut / nint
nahrtut / ulle andis temma nende Eachtmiss-
sel / et temma ristitut sai.

Actus IV. Sihs wot sit need Suddasulla-
set Jesum / tombsit temma Mantli welja /
nint pannit temma Rihdet temma pehle / nint
wihsit tedda welja / et nemmat tedda ristisit /
nint temma kandis omma Risti. Nint tus
nemmat welja lexit / loidsit nemmatuhhe In-
nimesse / ke mohda lex Kirenist / Nimmikah
Simeon / ke Weljalt tulli / ke olli ux Issa A-
lexandryst / nint Ruffist / sedda sundsit nemmat /
et ta temma Risti kandis / nint pannit se Risti
temma pehle / et temma sedda Jesusse jerrel
kandis. Temma jerrel agkas / teis ux suhr
Hult Rahhwast / nint Raiset / need kaibasit
hink nut sit temma pehl. Jesus agkas poh-
ris hend umber nende pohle / nint pajatas?
Teye Jerusalemmi Eintret / erra nut ket mit-

te minne pehl / erranis nuttet teite henneset
nint tene Lapsede pehl. Sest wahreret / se Aigk
sahp tulla / kumba sees ütteltaxe : Onsat om-
mat need Sugkumatta / nint need Jhut /
kumbat mitte fandnit omnat / nint need Nis-
sat / kumbat mitte immitanut omnat. Sihs
sahw at nemmat halgema üttelda Mehjede
wasto : Langket meite pehle / nint Mettade
wasto / fakket meit. Sest tus sedda tehaxe
ihorel Puhl / mis tahhap kuival sundima ?
Nint Tematah sait weljawihtut far töiset.
Kurritegkijat / et nemmat kaas pidditshuck a
pantut sahma. Nint nemmat wihsit tedda se
Asseme pehle / ke fukutaxe Ebreische Keele
sees Golgatha / se on / Huckatusse Asse / nint
nemmat andsit temmal Ehricka / nint Wih-
na; Mirrhide nint Sappikah seekatut / johda /
nint tus temma sedda maijis / tahtis tem-
ma mitte johma. Nint nemmat rissit tedda
sel Golgatha Assemel / nint far Kurritegkijat
temma fah / ühhe parrambal / nint töise pah-
hambal Rehl / Jesum agkas festil.

Nint se Kirri on töitetut / ke ütlep : Tem-
ma on Kurritegkijade seck a arvatut. Nint
se olli kolmas Tund / tus nemmat tedda rissit.
Jesus agkas pajatas : I., Issa anna
neile

Heile andix/ seſt neinat ep tehdwat
mitte/mis nemmat teewat. Pilatus
agkas firjotas ühhe Kirja/mis temma Sühdt
andti/temma Surma Süh/nint panni sed-
da Risti. Oxa/temma Peh pehle. Se olli ag-
kas firjetut; Jesus Nazarettist/ Judaliste
Kunningas. Sesinnase Kirja loesit valjo
Judalisse/ seſt se Aſſe olli ligki ēinina iures/
kuſſa Jesus riſtitut on/ nint se olli firjotut
Ebreische / Greekische / nint Lattina Keelel.
Sihs pajatasit need Judaliste Ullembac
Preeſtrit Pilatusſe waſto: Erra firjota mit-
te/ Judaliste Kunningas/eranis/et temma
on üttelnut; Minna ellen Judaliste Kun-
ningas. Pilatus kostas; We minna fir-
jotanut ollen/fedda ellen minna firjetanut.

Need Söddasullaset/fus neinat Jesus
riſtinut ollit/wotſit nemmat temma Rihdet/
nint tegtit nelli Ossa / ühhel igt al Söddasul-
laſci ühhe Ossa / nint kaas fe Kuhbe. Se
Kuhb agkas olli ilmabimblemattaslebbi nint
lebbi kuddotut. Sihs pajatasit nemmat if-
ſiteſtes: Erra jagfakem fedda mitte/erranis
heitkem lotti/kenne perral temma peap olla.
Et töicetut sahx fe Kirri/te ütlep: Nemmat
ommat minno Rihdet jagfanut/nint mün-

no Kuhbe pehl lotti heitnut. Nint nemmat
ist sit sehl / nint hoidsit tedda. Sedda tegtit
need Södd asullaset/nint se Rahhwas seisasi/
nint wallatas pehle. Sehl seis agfas Risti
jures. Jesusse Emma / nint temima Emma
Ödde / Maria / Kleophasse Emmam / nint
Maria Magdalena. Rus nühd Jesus em-
ma Emma negtis / nint sedda Jüngri sehl
jures seiswa/ kumba temima armsast piddas/
pajatap temima omma Emma wasto : 2.
Uaine / wahta / se on sunno Poigt ;
Perrast pajatap temima se Jüngri wasto :
Wahta / se on sunno Emma. Nint sest
Tundist sahlo wottis teddase Jünger hen-
nese jare.

Re agfas inöhdha lexit / teotasit tedda/nint
puddist asit Pehdt / nint pajatasit : Hebbe / cui
kauniss murdat sinna se Kirko erra / nint teet
sedda kolmal Pehvalielle ; Awrit a issi hend ;
Ollet sa Jummalala Poigt / sihs astu Ristist
mahha. Selsamal kombel kaas need üllent-
bat Preestrir villasit tedda issikkes Kirja-
tundijade / nint Wanambade / nint se Rahh-
wa eah / nint pajatasit : Tema on muh Rahh-
wa aitnut / nint ep weip issi hend aitma. On
temima Christus / Israelli Kunningas / se
Jumm-

Jumala Errawallizetut / temia aita issi hēd /
nint astte Rissi pehlt mahha / et meye sedda
nehme / nint ussumie temmal. Temia on Jum-
mala pehle lohtnut / se pehstō tedda nūhd / on
se temma Meeleheh ; fest / temia on üttelnut :
Minna ollen Jummalat Poigt. Seddasam-
ma heit sit kaas temma ette need. Kurritegki-
iat / ke temma kah rislitut sait / nint sōimasit
tedda. Tedda nahrsit kaas need Söddasul-
laset / astsit temma iure / nint tōdit temmal Et-
tiek a / nint pajatasit : Ollet finna ne Judaliste
Kuningas / sihs aita issi hend. Agkas neist
Kurjategkiast üx / ke pohtut ollit / teotas ted-
da nint ütlis : Ollet sa Christus / sihs aita
hend issi / nint meit. Sihs kostas se tōine /
nuchtlis tedda / nint pajatas : Nint finna ep
kartat hend kaas mitte Jummalat ette / ke fin-
na ühhesarnase Hückatusse sees ollet ? Nint
tōddest / meye olleme digke Kochto kah schl
sees / fest meye sahme / me meye Tegkut wehre
ommat ; Sesinnane agkas ep olle middafit
Kurja teenut. Nint pajatos Jesusse wasto :
Issand / motle minno pehle / fus finna omma
Ricco sisse tullet. Nint Jesus pajatas tem-
ma wasto : 3. Tōhste / minna ütlen sul /
Tenna saht sa minno kah Paradisi
sees olla.

Nint

Nint fus se kuhes Tund tulli/sai ūx Pim-
medus ülle feit Mah/eimmis ūdixa Tundi/
nint Pehwlik laotis omma Paistusse. Nint
sel ūdixal Tundil füssendas Jesus nint pa-
jatas : 4. Eli/Eli/Lama/asabathas-
ni : Se on/münno Jummal/münno
Jummal/minkperrast ollet sinna
mind perrale jetnut ? Monnigkat ag-
kas/ke sehl seifit / fus nemmat sedda kuhsit /
pajatasit : Temma kuzup Eliasit.

Perrast/fus Jesus tehdis/et jo feit tēite-
tut olli/et se Kirri töitetut sahx/pajat ap tem-
ma : 5. Minna jannutan. Sehl seifas
ūx Asti tōdis Ettikat/nint pea iohxis ūx nen-
de sehas/wottis ühhe Swammi/nint töitas
sedda Etticka nint Iseppi kah / nint pistas
sedda ühhe Pilliroh pehle / nint piddas temia
Suh ees / nirk johtas tedda / nint pajatas
tōisede kah; Pidda/kazkem/kas Elias tullop/
nint tedda mahha wottap.

Kus nūhd Jesus sedda Ettika olli.wot-
nut/pajatas temma : 6. Se on töitetut.

Nint jelles füssendas temia hellel dast / nint
pajatas : 7. Issa minna annan mün-
no Waimo shinno Behjede sisse. Nint
fus temia sedda üttelnut olli/nörkutas temia
se Peh/nint andis ema Hingte ülles, nint

Nint wahra / se Ettepanne minne / nint
Zeck / kumb Kirko nint vðha Asseme wahhel
oli / lðchfis kabher tatt / ammo ñlembiffest
emmis ollambisse Oða / nint se M ah werriñis /
nint Pahset lexit tatt / nint Hauwat aw-
wasit hend ülles / nint rousit ülles paljo Pð-
hade Jhhut / te magt asit / nint lexit neisi Hau-
dast perr ast temma Üllestousmisse / nint tul-
lit se vðha Einna sisse / nint neutsif hend paljo
Rahhw as. Agfas se Pehmees / te sehl jures
seis temma wasto / nint te temma jures ollit /
nint hoidsit Jësum / fus nemmat negkit / ee
temma nisuztuse Hehle fah erralachtus /
nint negkit sedda Mahwer risemisse / nint me
sehl sündis / heitsit hend wehgra / nint tihtsic
Jummalala / nint pajatasit : Eðddest / sefinna-
ne on ux wagfa Mees olrus / nint Jumma-
la Poige ! nint feit Rahhw as / te sehl jures
oli / nint wallatas / fus nemmat negkit / mis
sehl sündis / lðit nemmat omma Rinda pehle /
nint vðhr sit jelle ümber.

Sehl scisit agfas feit temma Sugfulissee
kougtelt / nint paljo Emmandat / te temma
jerrel Galilea Mahst keinut ollit / nint walla-
tasit sedda feit / kenne schas olli Maria Mag-
dalena / nint Maria / se pißotesse Jakobi nint
Joses

Joses Emma/nint Salome/ Zebedei Lap-
sede Emma/ ke ollit temma ierrel feinut / tus
temma Galilea Mahs olli / nint deninut /
nint paljo tōiset / ke temma kah Jerusalem-
ma lehnut ollit.

Need Judalisset agkas / eth se walnista-
misē Pehw olliz et mitte need Ihhut Rissi-
Sambas icit pōhal Pehwai (fest sesamma
Pōha olli suhr) pallusit Pilatum / et nende
Jallaluhde murdtut / nint nemmat mahha-
wottut sait ; Sihs tullit need Sōddasulla-
set / nint murdsit sel Essimessel need Jallat /
nint sel tōisel/ke temma kah risstitut olli. Rus
nemmat agkas Ie susse jure tullit / tus nem-
mat negkit / et temma jo furnue olai / murdsit
nemmat temmal need Jallat mitte / erranis
neist Sōddasullasett ūx awwas lachti temma
Külgte Odda kah / nint seddamaidt lex Ver-
ri nint Wessi schlt welja. Nint te sedda neh-
nut on / se on sedda tunnistamut / nint temma
Tunnistus on tōssi / nint sesamma tehþ / et
temma tōddest rehtip ; Et tehe kaas ussute/
fest sedda on sundimut / et se Kirri tōitetut sai:
Tehe ex peate temmal üchtekit Jalla murd-
ma ; nint tahs ūtlep ūx tōine Kirri : Nem-
mat sahwat negkema / kenne sisse nemmat
pisnuit ommit. per.

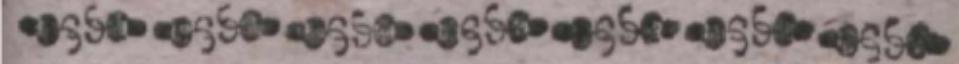
Act.V. Perrast / Schtul / eth se walmista-
misze Pehw olli / kumb on Judaliste Lauptehw /
tulli Joseph Arimathias / Judaliste Linnast /
ux rickas Mees / ux Rahdi. Issand / ux heh
wagka Mees / ke mitte nende fah uhhes nou-
wus olli olnut / ke ohtas Jummalala Rikko
fest temma olli Jesusse Junger / doch falla-
ja / kartusse perrast / Judaliste ette / se julgtus /
nint lex Pilatusse jure / nint pallus lubbas /
Jesusse Jhho mahhamottada. Pilatus
agkas immetellis hend / et temma jo furnut
olli / nint kuzus se pehmehhe / nint kussis tem-
malt / kas temma hammo olli furnut? Nint
kus temma sedda kussinut olli fest Pehmeh-
hest / andis temma Josephil Jesusse Jhho /
nint testis sedda temma ketre anda. Nint
Joseph ostis uhhe linnase rihde. Sehl tulli
kaas Nikodemus / ke enne Ohsei Jesusse jure
olli tulnut / nint idi Mirrit nint Aloit segta-
mist ligki sadda naila. Sihs weisir nem-
mat Jesusse Jhho / ke mahhamoreut olli /
nint mechksit tedda uhhe pucht a Linnase Kis-
de sisse / nint siddosit tedda Linnaste Kectede
fah nint ne fallide rohhode fah / kudi Ju-
daliste kumb on mahhamattada. Sehl ell
agkas sel assemel / kussa temma risitnt sai / ux

Aid/ nink se Aida sees ux uhs Haud / se olli
Josephi perral/ kumba temma olli lastnaut rai-
joma uhhe Pahse fisse/ kumba fisse teda atit
eales pantut olli/ sinna pannit nemmat Iesu/
Iudaliste Walnistamisse Pehwa verrast /
eth se Pohha-pehwo tulli/nink se haud ligti olli/
nink weeret asit uhhe suhre Kiriwi se Hauda
Uxe ette/ nink lexit erra.

Schl olli agtas Maria Magdalena/
nink Maria Joses/ need istut asit hend wa-
sto se Hauwa/ nink cbiset Emmandat / te
Jesusse jerrel ollit feinut Galilea mahst /
wallat asit/ cohvohle/ nink fui temma Ioho
pantut sai. Nemmat vohrsit agtas umber/
nink walnistasit fallit Rohhut/nink Salvit/
nink Pohhade Ajal ollit nemmat waigter /
Kestko perrast.

Diesel Pehwal/ se Walnistamisse Pehwa
jerrel/ tullit need ullembat Prestrit feit Pi-
latusse jure/nink pajatasit: Issand/ mehe mel-
lestame/ et se finhane pettis pajatas/ fus tem-
ma weel ellas: Minna tahhan folme peh-
wade perrast ullestousina/ se perrast kesk/ et se
Haud hoidtare folmanda pehwani / et ep
temma Jungrit tullenbat/ nink warzast abat
tedda/ nink utlewat Rahhwa wasto: Tem-
ma

ma on üllestousinut Surnust / nint sahp se
wihmne petus turjambax / fudt se effumene.
Pilatus pajatas nende wasto : Sehl om̄at
teile Hoidijat / min̄ket nint hoidket sedda / fudt
tehe tehte. Men̄at lexit / nint hoidsit sedda
Hauda Hoidijade kah / nint pannit sedda
Kiowvi pižati kah tinni.

Das 53. Capittel / des geist- reichen Propheten Esaiæ.

Hahta / münno Sullane sahp rārkalist
wegkemæ / nint sahp üllendatut / nint
wehgka kōrgterx töstetut olla. Et hend valjo
finno ette heicitama sahwat / eich terñia Palle
tigtedamb on fudt muh Rahhwa / nint temia
negko / fudt Jnnimeste Lapsede. Agtas
ninda sahp Temma valjo Pagkanat hirimo-
tama / et kaas Kunningat sahwa: om̄ia suh
Temma wasto finnipiddama. Sest fens-
nel middafit sest fuhlotut on / need-
sammat sahwat sedda rōhmo kah
negkemæ / nint fe feddakit sest fuhl-
nut om̄iat / need sahwat sedda teh-
halle pannema.

Algfas

Agtas kes uskup meye fütlusse? Nint
kennel sahp se Issanda Kessinwars awwqndar-
sut. Gest temia kasw ap temia ees ülles fudt
ux Puh/nint fudt ux Juhr kuivast Mahst.
Teminal ep olli Negko/eché Ilo/ meye neg-
kimestda/agtas sehl ep olli üchteleit Negko/
fumb meye Meele perral ollex olnut. Temia
oll se feite furjambast teotut nint Auwo-
matta/tbis Ribbedust nint Haigkust. Temia
oll-ninda teotut/et se Palle temia ees pecti/
seperrast olleme meye tedda minxix pannut.

Löddest temina kandis meye
többet/nint wottis hennesse pehle
meye fibbedusse. Mene agfas pan-
nime tedda sex/fe waissvatut/nint
Jummalast löhtut nint pihnatut
oll. Agfas temia on mene furja töh
perrast reijatut/nint mene pattude
perrast löhtut. Se nuchtlis lessip
temina pehl/et meile Rahhwo ol-
lex/nint lebbi temina Reijat olle-
me mene terwer techtut. Mene
keissimme keit Heritusse sees/fudt
Lambat/ux igkalik negkis omma

Tee pehl. Agkas se Issand heitis
meite keifede Pattut temma pehl.

Kus temma nuchteltut nink waiwatut
sai/ep arwas temma omma Suh mitte ül-
les/fudt ux Tal / kumb rappet axe/ nink fudt
ux Lainbas/kumb Keele heit ap omma Nih-
tija ees/nink omma Suh mitte ülles arwap.

Temma on agkas sest Ahastus fest nink
Kochtust wottu t/ kes tahhap temma Ello
Igka welhapajatama? Sest temma on sest
Mahst neist Ellawast errakistut/ kus tem-
ma munno Rahhwakurja Esh perrast wai-
watut olli. Nink temma on mahhamattee-
tut fudt need Jummalakartmatta/nink sur-
nut/fudt ux Rickas / echte temma ful kelletie
Ullefokto teenut on / ep kaas Pettus tem-
ma Suh sees olnut on. Agkas se Issand
tacht edda ninda perma Haigfrisse kah.

Kus temma omma Ello Welgtaoffrix
andnut on / sihs sahp temmal Sugtu olla/
nink se Issanda Tachtminne nink Degto
sahp lebbi temma Rehje sigtuma. Seperras
et temma Hingt Waiwa nehnut on / sahp
temma omma Rohmo negkema/ nink tem-
mal sahp ful ollema. Nink lebbi omma

Zund-

Lundmisje sahp temma / munno
Sullane / se Sigte / paljo digfer teg-
fema / fest temma fannap nende
Pattut. Seperrast eahhan minna tem-
mal suhret Rahhwā Hultat perrendusser.
andina/nint Temma peap need Wegkiwat
Rohwix iahma. Seperrast ech Temma
emma Ello Surma sisse andnut on / nint
Kurjategkijade sarnasex arwatut / nint
paliode Pattut fandnut on / nint
Kurjategkijade ette pallu-
nut.

E N D E.

